

**70. výročí osvobození Ostravy
a konce 2. světové války**

DOBOJOVÁNO!!!

Námět, scénář, texty:

ANTONÍN BARCUC, RADOSLAV DANĚK, ŠÁRKA GLOMBÍČKOVÁ,
MARTIN JUŘICA, JAROSLAVA NOVOTNÁ, JANA PRCHALOVÁ,
BLAŽENA PRZYBYLOVÁ, JOZEF ŠERKA

Statutární město Ostrava
Archiv města Ostravy

OSTRAVA!!!

70. výročí osvobození Ostravy a konce 2. světové války

Vážení návštěvníci,

podíváte-li se na mapu Ostravy, najdete tam názvy, jako je most Miloše Šýkory, náměstí Generála Svobody, ulice Jeremenkova, Gregorova a další. Připomínají nám jména účastníků a hrdinů ostravsko-opavské operace, bojů za osvobození Ostravy v dubnu 1945. Stejně jako Památník Rudé armády v Komenského sadech, pomníky a pamětní místa snad ve všech ostravských městských obvodech. Ponoření do svých vlastních osudů možná ani nevnímáme, jak se do současného obrazu města vepsaly události a příběhy lidí, které se zde odehrály před sedmdesáti lety. Jsou jako kamínky, kolem nichž denně procházíme, aniž bychom si uvědomovali jejich poselství a význam.

Výstava, kterou si právě prohlížíte, chce aspoň některé z nich pozvednout a zasadit do pestré mozaiky naší historie. Za podpory statutárního města Ostravy ji u příležitosti 70. výročí osvobození uspořádal Archiv města Ostravy. Její název Dobofováno!!! je symbolický. Svůj boj za svobodu a důstojný život musí vést každá generace. Odvaha těch, kteří před 70 lety neváhali za osvobození našeho města nasadit své životy, nám může být příkladem i do dnešních dnů.

Ing. Tomáš Macura, MBA
primátor

Památník 1. čs. samostatné tankové brigády na ulici Bohumínské ve Slezské Ostravě

70. výročí osvobození Ostravy a konce 2. světové války

Dobytí Ostravy předpokladem porážky nacismu

Průmyslové Ostravsko hrálo významnou roli ve válečných plánech nacistického Německa, které se ho zmocnilo krátce před vypuknutím druhé světové války. Je ostatně příznačné, že k obsazení města wehrmachtem došlo s několikahodinovým předstihem oproti oficiálnímu zahájení okupace zbytku Česko-Slovenska v březnu 1939. Význam, který politické vedení Říše přikládalo Ostravě, se projevoval mj. ve výběru okupačního starosty, ve vzniku statutárního města a územním rozšíření o 12 obcí v roce 1941, v plánech na budování dopravní infrastruktury propojující Ostravsko s Horním Slezskem a důležitými středoevropskými centry.

Ostravsko zaujímal svojí surovinovou a průmyslovou kapacitou mimořádné postavení ve státě řízeném hospodářství. Zdejší doly, koksovny, hutě a železárny byly nezbytné pro zabezpečení masové zbrojní výroby. Vybrané průmyslové podniky byly zařazeny do kategorie tzv. W-Betriebe (Wirtschaft und Wehrmacht, tzn. hospodářství a armáda) a staly se podniky preferovanými, pro něž se přednostně uvolňovaly suroviny i pracovní síly. Po celou dobu války proudilo z Ostravska uhlí, koks, surové železo, ocel, chemické a jiné produkty pro různé průmyslové závody a dopravu v protektorátu. Část této produkce, včetně zbraní a součástek k nim, byla určena také přímo pro Říši.

Za tím účelem provedli nacisté již během prvních let války rozsáhlé majetkové a kapitálové přesuny s cílem zajistit maximální možnou kontrolu a co nejefektivnější využití potenciálu ostravské průmyslové oblasti. Cestou státně institucionalizovaného ekonomického nacionalismu docházelo k postupné germanizaci hospodářství. V tomto směru patřilo jednoznačně nejvýznamnější místo koncernu Göringových závodů (Hermann Göring Werke), který ovládl největší ostravské báňské a hutní podniky – Vítkovické horní a hutní těžišstvo a Severní dráhu Ferdinandovu.

Pro své obzvláště důležité postavení z hlediska hospodářství i vojenské obrany se Ostravsko stávalo od konce léta roku 1944 opakovaným terčem spojeneckých náletů. Velení wehrmachtu si velmi dobře uvědomovalo, že případné dobytí Ostravska sovětskou armádou by znamenalo naprosté ochromení zbývajícího průmyslu a dopravy v protektorátu a tím i definitivní ztrátu možnosti zabránit konečné porážce. Tento strategický význam zdůrazňoval v jednom ze svých posledních rozkazů také Adolf Hitler: „Jestliže vydáte Moravskou Ostravu, vydáte Německo. Moravskou Ostravu je nutno udržet stůj co stůj!“

Radoslav Daněk

V lednu 1945 přijel na Ostravsko německý státní ministr pro Čechy a Moravu K. H. Frank. Zajímal se o bezpečnostní a obranná opatření a také o zajištění plynulého chodu hospodářství. Při té příležitosti zde vydal propagandistické prohlášení k obyvatelstvu

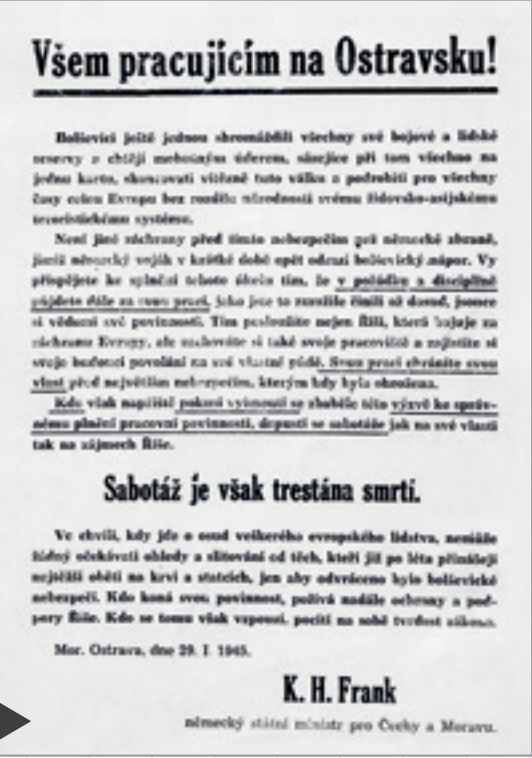
Název knihy nacionálně socialistického městského historiografa Julia Klitznera z roku 1943 Mähr-Ostrau – das Tor Mitteleuropas (Moravská Ostrava – brána střední Evropy) se mimoděk stal výstižným vyjádřením strategického významu města pro výsledek druhé světové války

Vpochodování německých vojsk do Vítkovic na počátku okupace roku 1939

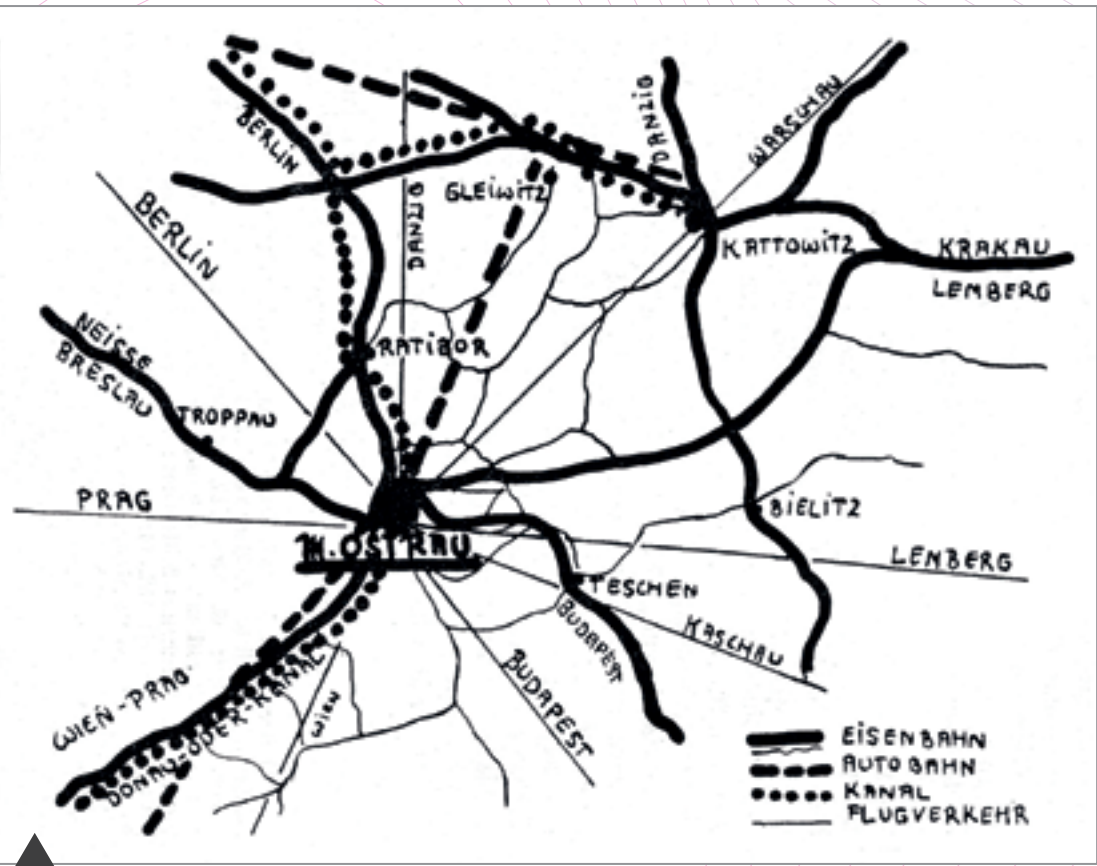
Hned v roce 1939 se nacisté zmocnili majetkových podílů ve Vítkovickém horním a hutním těžištvu, největším průmyslovém gigantu na Ostravsku. Jejich hospodářská politika byla založena především na bezohledném využívání výrobní kapacity závodů i pracovních sil a na drancování energetických a surovinových zdrojů

Jako součást ochranných opatření proti nebezpečí náletů na průmyslové cíle byla vybudována maketa Vítkovických železáren v prostoru mezi Štítinou a Zábřehem u Dolního Benešova na Hlučínsku

Průmyslové Ostravsko vytvářelo z širšího geopolitického a hospodářského hlediska jednotný prostor s hornoslezskou průmyslovou oblastí (Oberschlesien) s centry v Katovicích a Gliwicih. Průmyslové oblasti (Industrie) vyznačeny šrafované

Ostravsko představovalo důležitý komunikační uzel, jímž procházely páteřní železniční tahy. Na plánu jsou zakresleny i v době války plánované, avšak nerealizované stavby vodního kanálu a dálnice. Ostrava měla rovněž potřebné zázemí pro leteckou dopravu. Vysvětlivky: Eisenbahn – železnice, Autobahn – dálnice, Flugverkehr – letecký provoz

OSTRAVA!!!

70. výročí osvobození Ostravy a konce 2. světové války

Osvobození Moravské Ostravy – cíl Nová radnice

Osvobození Moravské Ostravy proběhlo v rámci ostravsko-opavské operace pod velením 4. ukrajinského frontu v čele s generálem Andrejem Ivanovičem Jeremenkem. Součástí této vojenské formace byly 38. armáda v čele s generálplukovníkem K. S. Moskalenkem a 1. gardová armáda pod vedením generálplukovníka A. A. Grečka, které tvořily hlavní údernou sílu v poslední fázi ostravsko-opavské operace. Po jejich boku významně do bojů o Moravskou Ostravu zasáhly 1. československá samostatná tanková brigáda, v čele s pplk. Vladimírem Jankem, a 1. československá smíšená letecká divize.

Útok na Moravskou Ostravu směřoval od severu, severozápadu a západu souběžně s obchvatem od jihozápadu. Rozhodující úder osvobozeneců na Moravskou Ostravu byl zahájen z jihozápadu, v pondělí 30. dubna 1945, přes Zábřeh nad Odrou a Vítkovice. Za nejvhodnější místo přechodu přes řeku Odru pro pěchotu i tanky byl zvolen prostor U Korýtky v jihozápadní části Zábřehu. Po překročení Odry postupovaly jednotky osvoboditelů přes Zábřeh a Vítkovice (ve směru ulic Horní v Zábřehu, Zengrovy a Ruské ve Vítkovicích) se strategickým úkolem dostat se do centra Moravské Ostravy.

Kolem 15. hodiny odpoledne se objevily první sovětské tanky na Vítkovické ulici u jámy Šalomoun. Po zdoření nepřítele v prostoru u Frýdlantských mostů byly přijíždějící tanky osvoboditelů radostně přivítány Ostravany, z nichž někteří se připojili k vojákům a spolu s nimi postupovali do středu města. Na první čs. tank, jehož velitelem byl čs. tankista rotmistr Josef Gregor, připevnili nadšení obyvatelé československou vlajku. Část tankových útvarů se u hotelu Palace rozdělila na dva hlavní proudy. První proud směřoval z ulice 28. října doleva na Nádražní ulici, kde se v prostoru křižovatky s dnešní Janáčkovou ulicí a ulicí Mlýnskou zastavil, aby opětoval střelbu přicházející od Přívozu. V těchto místech tanky z Nádražní ulice odbočily a postupovaly dnešními ulicemi Mlýnskou, Chelčického a 30. dubna směrem k Nové radnici. Nebezpečím pro osvobozující jednotky, ke kterým se připojili někteří Ostravané, byly palby nepřátelských skupin, ukrytých na půdách, ve sklepích, v bytech nebo v kanálech. Přestřelky probíhaly v ulicích Českoobratrské, Přívozské, Matiční, Dvořákově, Sokolské nebo v prostoru u Nové radnice, kde zahynul zákeřnou střelou velitel 1. čs. tanku Josef Gregor. Byl pohřben před Novou radnicí spolu se sovětskými vojáky a obránci koksovy a elektrárny Karoliny a Žofinské huti, kteří přišli o život při osvobozovacích bojích.

Jaroslava Novotná, Jana Prchalová

Vítání prvního čs. tanku, jemuž velel čs. tankista rotm. Josef Gregor, u jámy Šalomoun v Moravské Ostravě (viz bod č. 1 na mapě)

První čs. tank přijíždí od jámy Šalomoun po ulici 28. října do centra města (viz bod č. 2 na mapě)

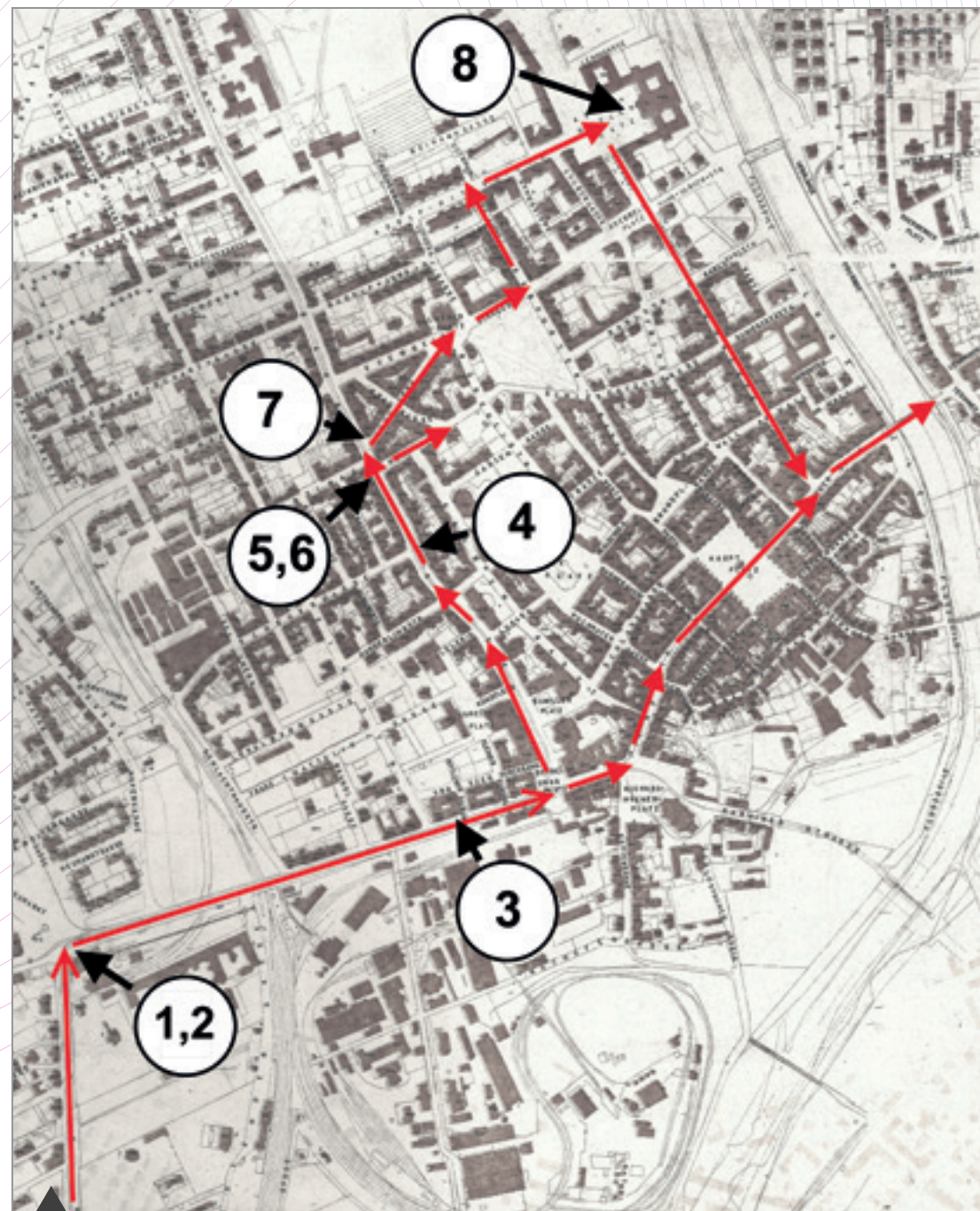
První čs. tank ozdoben československou vlajkou v obležení nadšených Ostravanů vítajících své osvoboditele na ulici 28. října, v místech dnešního Finančního úřadu Ostrava I (viz bod č. 3 na mapě)

Průjezd prvního čs. tanku Nádražní ulicí, při vjezdu do Mlýnské ulice (viz bod č. 5 na mapě)

Krátká porada sovětských tankistů na Nádražní ulici o dalším postupu (viz bod č. 7 na mapě)

Mapa se schematickým vyznačením postupu vojska na trase od dnešních Frýdlantských mostů s odbočkou na ulici Nádražní a cílem u Nové radnice

Přivítání prvního čs. tanku na Nádražní ulici přibližně v místě dnešního křižení s ulicí Stodolní (viz bod č. 4 na mapě)

Tank osvoboditelů zabobuje z ulice Nádražní do Mlýnské (viz bod č. 6 na mapě)

Osvobozenec v prostoru na náměstí před Novou radnicí (viz bod č. 8 na mapě)

70. výročí osvobození Ostravy a konce 2. světové války

Osvobození Moravské Ostravy – cíl Říšský most

Druhý proud postupoval ulicí 28. října k městskému divadlu (dnes Divadlo Antonína Dvořáka), kde měla část osvobozovacích vojsk své stanoviště. Tanky jely ulicí 28. října do centra města, které bylo zničeno leteckými nálety. Poškozeny byly např. obchodní dům Textilia a sousední komplex budov, obchodní dům Rix i nedaleký městský pivovar.

Na Masarykově náměstí na věži staré radnice znovu zavlála československá vlajka. Vojsko dále postupovalo přes Masarykovo náměstí po Těšínské ulici (dnes 28. října), kolem obchodního domu ASO až k Říšskému mostu přes Ostravici a dále na Slezskou Ostravu. Důležitým mezníkem se stalo překročení řeky Ostravice a přesun na slezskoostravské návrší.

Již v poledních hodinách zničily německé jednotky most za Novou radnicí (dnes most Pionýrů). Jediný nacisty nezničený most přes Ostravici (dnes most Miloše Sýkory), spojující Moravskou Ostravu se Zámostí, přešel jako první československý tank T 34 č. 051. Jeho posádku tvořili rotný Nikolaj Ivasjuk, řidič Alexander Hroch, střelec Josef Vaněk a radista Ivan Ahepjuk. Hned za mostem dostal tank zásah pancéřovou pěstí. Zahynul v něm jeden ze členů posádky – radista Ivan Ahepjuk.

Akce se neobešla bez tragických ztrát na životech civilistů. Mezi ně patřil mladý odbojář Miloš Sýkora, který zasažen ránou z německého kulometu, padl v blízkosti mostu ve Slezské Ostravě. Jeden z účastníků tehdejších bojů plk. Bedřich Opočenský vylíčil své vzpomínky takto: „*Jeli jsme okolo obchodu ASO a k mostu jsme dorazili těsně za tankem, kterému velel Ivasjuk, a jehož řidičem byl Hroch. Domluvili jsme se, že oni přejedou, zatímco my je budeme krýt. Za mostem byly tenkrát činžáky, dnes tam není nic, a v nich plno nepřátel s pancéřfausty, kteří po nás stříleli. Tank se rozjel po mostě, a když byl na druhé straně, dostal zásah do věže.*“ Podle hlášení štábního kapitána E. Šrámka, velitele 3. praporu čs. tankistů, svému veliteli pplk. Vladimíru Jankovi přejel první tank most v 19.30 hod. O půl hodiny později sděloval V. Janko veliteli 38. armády generálplukovníkovi K. S. Moskalenkoví, že Moravská Ostrava byla osvobozena. Na počest vítězství bylo v Moskvě vypáleno 30. dubna ve 23 hodin 20 slavnostních salv.

Jaroslava Novotná, Jana Prchalová

Sovětské vojáky před obchodním domem Textilia na dnešní ulici 28. října v Moravské Ostravě (viz bod č. 1 na mapě)

Vyvěšování československé státní vlajky na budově staré radnice (dnes Ostravské muzeum) na Masarykově náměstí (viz bod č. 2 na mapě)

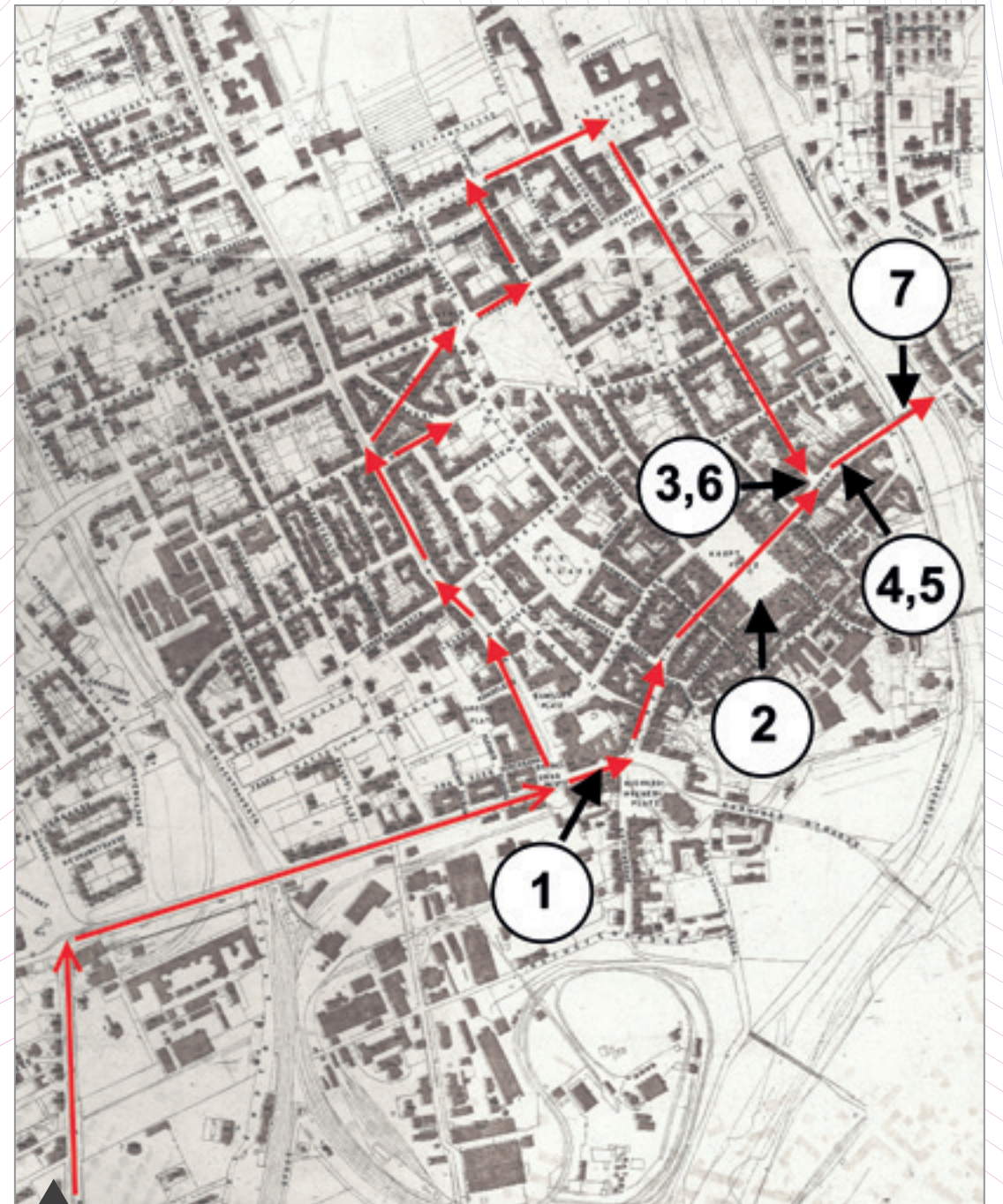
Sovětské vojáky s obyvateli města na Masarykově náměstí (viz bod č. 2 na mapě)

První chvíle po osvobození na Těšínské ulici (dnes ulice 28. října) naproti obchodního domu ASO směrem k mostu, poté pojmenovaného most Miloše Sýkory (viz bod č. 4 na mapě)

Společná fotografie sovětských vojáků a Ostravanů, pořízená v prvních hodinách po osvobození na Těšínské ulici (dnes ulice 28. října) před obchodním domem ASO (viz bod č. 6 na mapě)

Mapa se schematickým vyznačením postupu vojska na trase od křižení ulic Nádražní a 28. října ve směru na dnešní Masarykovo náměstí a cílem u Říšského mostu

Sovětské tanky na Těšínské ulici u obchodního domu ASO (dnes ulice 28. října, z pohledu od mostu Miloše Sýkory na Masarykovo náměstí), (viz bod č. 3 na mapě)

Sovětská posádka tanku Stalinec na Těšínské ulici (dnes 28. října) před zničenými budovami, v současné době zde stojí budova společnosti Dalkia (viz bod č. 5 na mapě)

Říšský most (dnes most Miloše Sýkory), který jako jediný nebyl zničen ustupujícími německými jednotkami, pohled z Moravské Ostravy na Slezskou Ostravu (viz bod č. 7 na mapě)

OSTRAVA!!!

70. výročí osvobození Ostravy a konce 2. světové války

Válečné ztráty – lidské oběti

Velké ztráty způsobil okupační režim především na lidských životech. Nejsmutnější kapitolou jsou oběti z řad židovského obyvatelstva, jejichž počet se vyšplhal v Ostravě asi na 4000. V koncentračních táborech a věznicích zemřelo nebo bylo popraveno dalších 800 obyvatel města. Z významných představitelů kulturního a politického života zahynuli spisovatel Ladislav Třešňák, malíři Jaroslav Dobrovolský a Josef Dvořák, novináři Vojtěch Binar, Josef Matušek, středoškolské profesory Zdeněk Materna a Rudolf Tlapák, pro něž si gestapo přišlo přímo do vyučování, sociálnědemokratický poslanec Alois Langer, tajemník sociální demokracie v Ostravě Arnošt Merta a mnozí další. Nejvíce postiženou politickou stranou byla komunistická strana, která ztratila 400 členů. Během války zahynulo také kolem 340 Sokolů, desítky příslušníků partyzánských oddílů a totálně nasazených. Letecké bombardování v letech 1944 a 1945 si vyžádalo životy asi 600 civilistů.

Mnozí obyvatelé Ostravy našli smrt také přímo na válečných bojištích, a to především Češi bojující na straně vítězných mocností v řadách spojeneckých vojsk na západní i východní frontě. Korektní je zmínit v této souvislosti také i místní Němce, kteří podléhali branné povinnosti a museli, ač někteří z nich možná neradi, narukovat do řad wehrmachtu.

V lednu 1943 padl jako příslušník 8. britské armády v Africe štábní Právoslav Řídký, stíhací letce plk. Evžen Čížek zahynul v listopadu 1942 v Británii. V řadách francouzského letectva bojoval mjr. Jiří Král z Polanky nad Odrou. Za několik vítězství nad nepřítelem získal vyznamenání francouzského válečného kříže. 8. června 1940 v boji s přesilou 12 německých stíhačů byl však sestřelen a v troskách hořícího letadla zahynul.

Na sklonku války mezi 20. a 27. dubnem 1945 bylo na židovském hřbitově v polském Těšíně zavražděno 18 ostravských odbojářů a mladých skautů vedených Vladimírem Čermákem. Jejich tragický osud připomíná mohyla na Ivančeně v Beskydech.

Samotné osvobozovací boje o Ostravu si vyžádaly životy 1407 rudoarmejců, 2 příslušníků 1. čs. samostatné tankové brigády a 449 civilních osob. Na německé straně padlo přes 1300 vojáků a civilistů.

Tělesné ostatky sovětských i československých vojáků byly nejprve uloženy před Novou radnicí a na různých místech jednotlivých městských částí. Po exhumaci většiny obětí v prosinci 1945 a jejich zpopelnění v městském krematoriu byly urny v den prvního výročí osvobození Ostravy 30. dubna 1946 umístěny do nově vybudovaného Památníku osvobození v Komenského sadech.

Šárka Glombíčková

Hrob Zdeněk Krejčího, banského úředníka, člena Obrany národa a Slezského odboje, na čestném pohřebišti před Novou radnicí, který padl při záchraně mostů a osvobozování koksovy a elektrárny Karolina a Žofínské huti

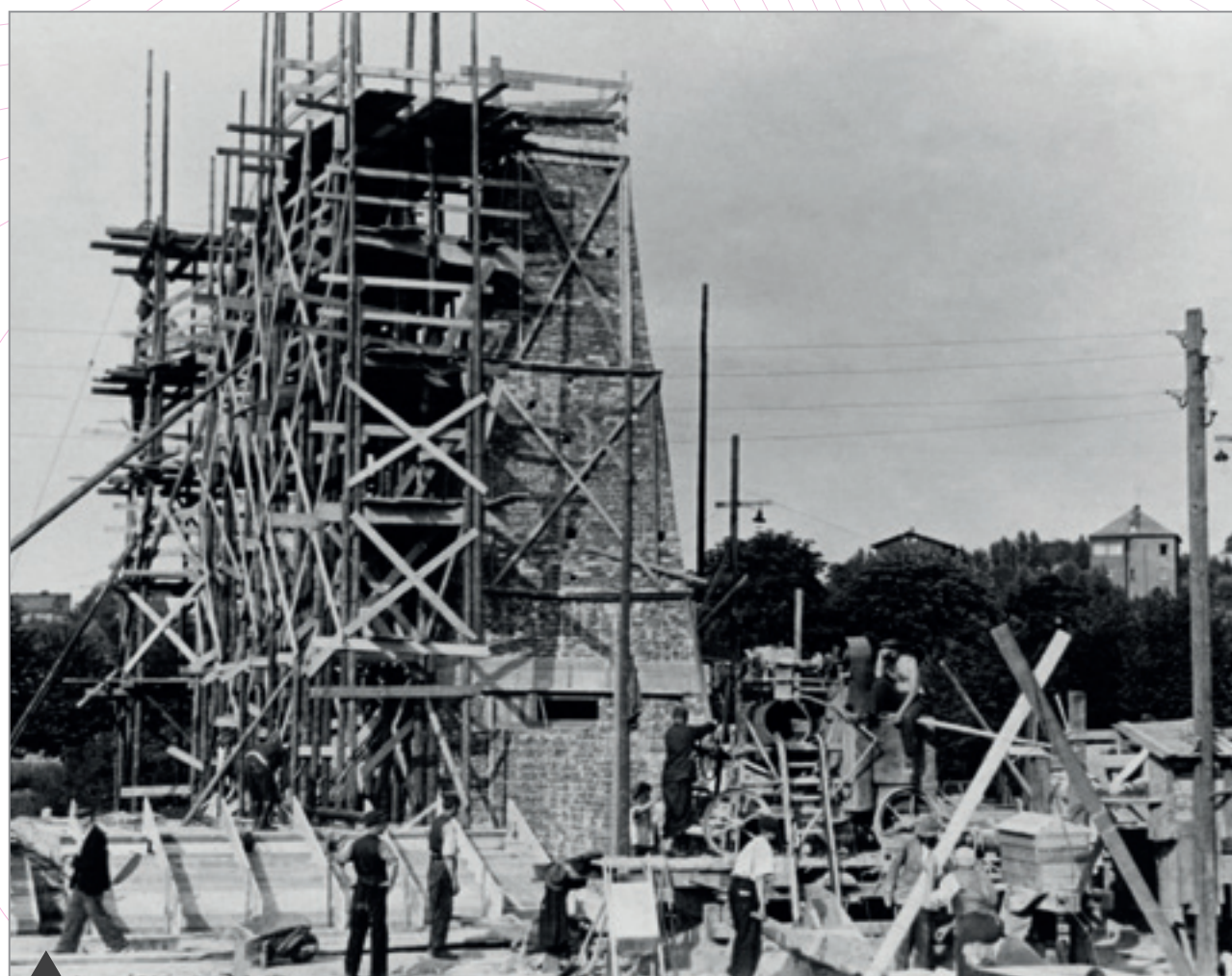
Čestné pohřebišť padlých sovětských vojáků v Porubě na Zindlerově louce

Provizorní pomník padlých ve Slezské Ostravě (J. Gregor, Š. Vajda, V. Ahepjak, M. Sýkora)

Památník osvobození v Komenského sadech vybudovaný podle projektu Josefa Jirovce s výzdobou sochařů Konráda Babraje a Karla Vávry

Stavba Památníku osvobození v Komenského sadech

Československý vojenský hřbitov La Targette ve Francii s hrobem mjr. Jiřího Krále (v poslední řadě s věnečkem, stav v roce 1969)

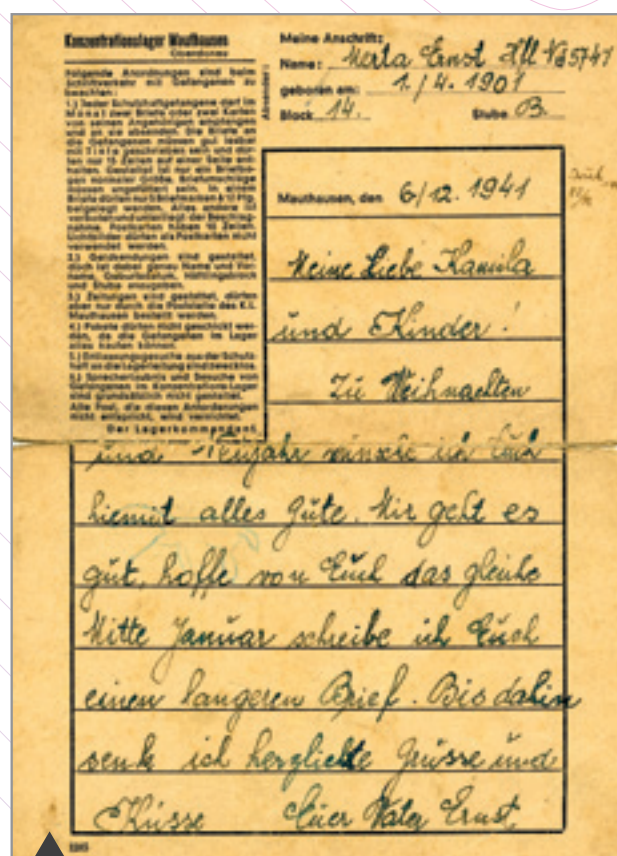
Poštovní známka s portrétem mjr. Jiřího Krále z emise osmi známek s portréty padlých hrdinů čs. zahraničních armád vydaných z podnětu československé exilové vlády v Londýně v průběhu ledna a února 1945. Známky začaly platit v srpnu

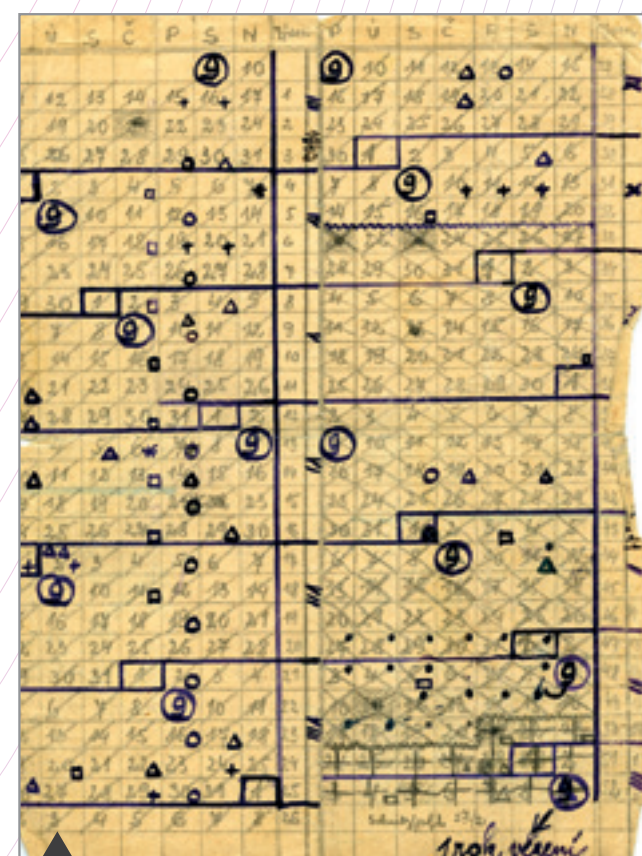
Pietní ukládání urn s popelem exhumovaných vojáků padlých při osvobozování Ostravy do mauzolea Památníku osvobození v Komenského sadech dne 30. dubna 1946

Arnošt Merta (1. 4. 1901, Nová Bělá – 5. 2. 1942, Mauthausen), tajemník Československé sociální demokracie v Ostravě, byl v březnu 1940 za svou odbojovou činnost zatčen gestapem a vězněn v Ostravě, Ratiboř, Brně a Olomouci. V říjnu 1941 byl deportován do koncentračního tábora Mauthausen, kde zahynul

Vánoční pozdrav Arnošta Merty manželce Kamile a dětem z roku 1941 z koncentračního tábora Mauthausen na předtištěném dopisním papíru

„Kalendář“, do nějž si Arnošt Merta zaznamenával od 9. března 1940 dny svého věznění

70. výročí osvobození Ostravy a konce 2. světové války

Válečné ztráty – materiální škody

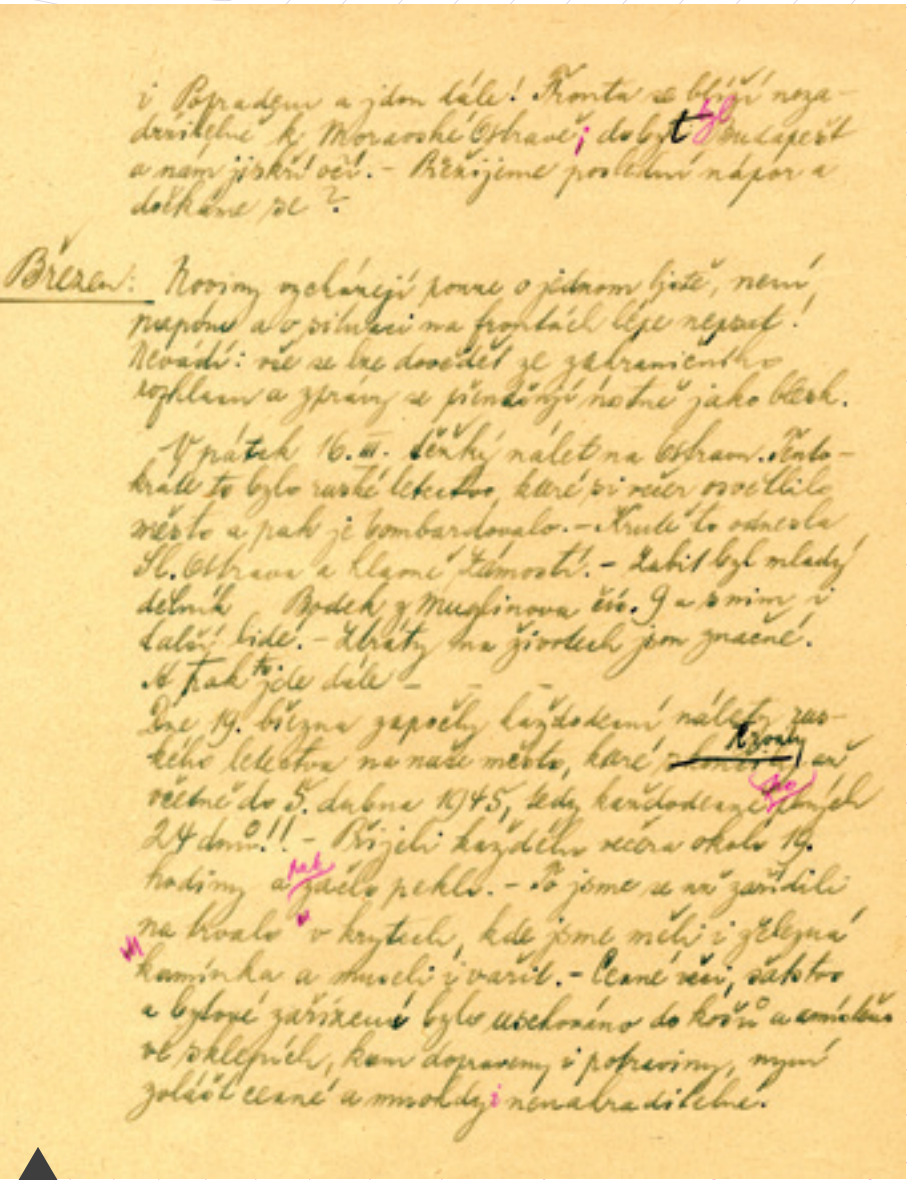
Ostrava byla citelně poškozena válečnými událostmi, nejen při samotných osvobozovacích bojích, ale také leteckým bombardováním a uplatňováním německého plánu spálené země, tzv. plánu ARLZ. Ten spočíval v demontáži a odvozu strojů a části surovin a zaminování všeho ostatního, co zůstalo na místě. Exploze destruovaly některá zařízení Vítkovického horního a hutního těžiřstva, chemických závodů Julius Rütgers v Zábřehu, elektrárny v Třebovicích aj. Na hlavním nádraží v Přívoze byla zničena většina budov a všechny lokomotivy. Poškozena byla budova rozhlasu i ředitelství Společnosti moravských místních drah. Kromě Říšského mostu (dnes most Miloše Sýkory) a železničního mostu za Žofinskou hutí, byly všechny přejezdy přes Odru a Ostravici odstřeleny. Odvlečena byla značná část nákladních a osobních aut a veškeré zásoby benzinu. Ještě 1. května 1945, tedy již v době kapitulace německých jednotek v Moravské Ostravě, urgoval telefonicky německý státní ministr pro Čechy a Moravu Karl Hermann Frank zničení celého města. Hlavními důvody, proč nedošlo k plánovanému úplnému zničení ostravského průmyslu, byl jednak rychlejší postup Rudé armády, než nacisté očekávali, jednak ozbrojený odpor dělníků, kteří bránili své závody před destrukčními oddíly.

Válečné ničení se však Ostravy dotklo již o rok dříve. Největší a nejtragičtější ze všech náletů na Ostravu byl totiž ten první, který provedla 29. srpna 1944 15. vzdušná armáda USA z jihoitalské základny v Bari. Americké bombardéry typu B 24 Liberator, jejichž počet se odhadoval na 400, přelétávaly v pěti vlnách od Výškovice přes Zábřeh, Vítkovice, Moravskou Ostravu, Slezskou Ostravu na Pudlov a Nový Bohumín. Celý nálet byl proveden kobercovým způsobem. V bombardovaných čtvrtích zvláště utrpěly obytné oblasti. Celkem 123 domů bylo zničeno, 750 těžce a 725 lehce poškozeno. Bez přístřeší zůstalo 1256 osob. Z průmyslových závodů byly nejvíce poškozeny Vítkovické železárny, kde bylo shozeno 240 bomb, chemické závody Julia Rütgerse a Důl Trojice. Ostatní bombardování Ostravy, kterých bylo v roce 1944 pět (všechny americké) a v roce 1945 24 (všechny sovětské), nebyla tak tragického rozsahu.

Celkové materiální škody ve městě se odhadovaly na 9 miliard předválečných korun. Z 3489 válečnými událostmi dotčených budov bylo 241 objektů úplně zničeno, 585 budov velmi těžce poškozeno a 5145 rodin zůstalo bez přístřeší. Velké škody utrpěly také příměstské slezské obce Poruba (zničeno 88 domů), Pustkovec (obec téměř z poloviny zničena), Martinov, Třebovice a Svinov.

Antonín Barcuch

Statutární město Ostrava
Archiv města Ostravy

Zachycení závěrečného válečného období očima muglinovského kronikáře

10. Seřazení ohrožených objektů
jednotlivých poškozených objektů závodu podle příloh: 1 - 29

Poznámka: Sloupce IV. vyplní se jen u takového objektu, kde je to nutné a účelné pro posouzení škod na objektu vzniklých.

I. Příl. čís.	II. Číslo objektu	III. Název	IV. Stavění hodnota do 31. 12. 44.	V. Vzniklá škoda do 31. 12. 44.	VI. Poznámka
1.	14.	Hlavní váha I.	1	4.610,00	
2.	16.	Převlékárny a elektr. dílna	2	60.867,00	
2a.	17.	B a s e n	1	18.020,00	
2b.	18.	Budova šerpadel	1	9.190,00	
3.	19.	Filtrovací lis na antracitu	1	46.470,00	
4.	21.	Sklad antracitu	1	416.420,00	
5.	22.	Sklad naftalénu	1	92.840,00	
6.	23.	Sklad čistého naftalénu	1	17.356,00	
7.	31.	Nová antracitárna	1	44.236,00	
	32.	Chladírny naftalénu	1	8.246,00	
	33.	Naftálenový lis	1	16.880,00	
	34.	Destil. Benzaron	1	6.947,00	
	35.	Destil. dehtu III.	1	107.490,00	
	44.	Destil. Benzén II.	1	5.780,00	
	47.	Sklad benzenu	1	5.590,00	
	49.	Objekt 5. 49	1	5.330,00	
	51.	Destil. fenolu	1	7.000,00	
	53.	Karbollon	1	7.180,00	
		Směška:		876.452,00	

V hlavní příloze uvedeno celkový obnos K 214.679,-

Seznam poškozených jednotlivých objektů chemických závodů Rütgers s vyčíslením finančních škod

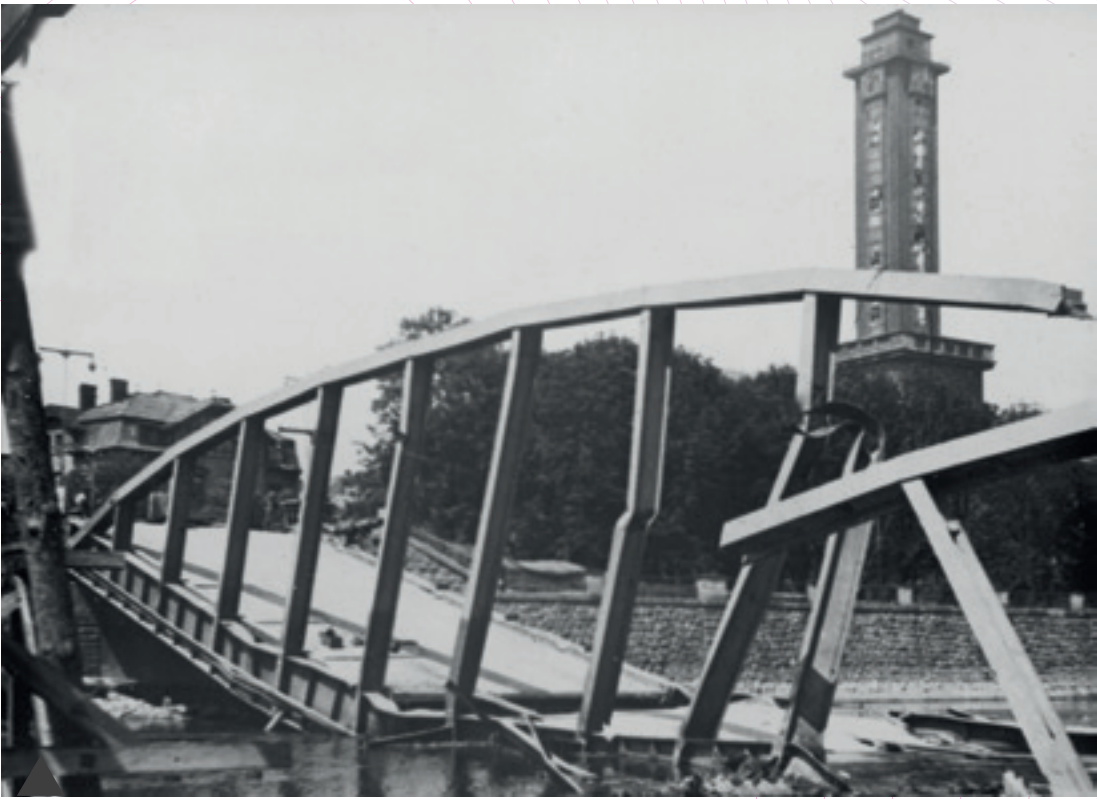
Hořící chemické závody Rütgers na katastru Zábřehu po náletu 29. srpna 1944

Zničená ulice Zámecká s obchodním domem Bachner

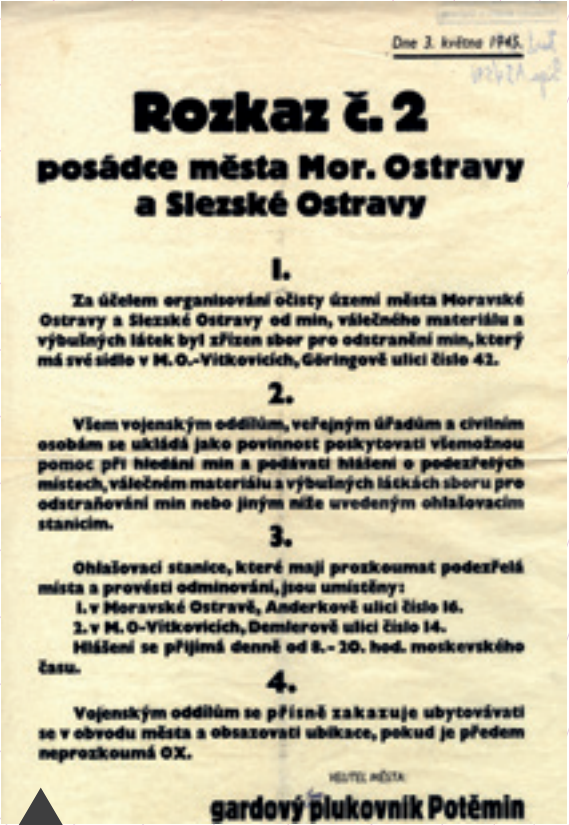
Moravská Ostrava po náletu amerických bombardérů 29. srpna 1944

Silniční most přes Ostravici u Nové radnice zničený 30. dubna 1945

Odklizení trosek v dnešní ulici 28. října u obchodního domu Rix (křižovatka s ulicí Vojanovou) po náletu 29. srpna 1944

Rozkaz z 3. května 1945 o provádění odstraňování munice

Budova radnice ve Vítkovicích na Mírovém náměstí poškozená osvobozovacími boji

OSTRAVA!!!